

Teknoloji ve Tasarım Dersi Uygulama Örnekleri
Abdullah Büyükyıldız, TTKB Eğitim-Öğretim ve Program Dairesi

İlköğretim 6-8. sınıflarda okutulacak olan Teknoloji ve Tasarım dersinin öğretim yaklaşımları, programda yer alan kuşaklar, odak noktaları ve program etkinlikleri tanıtılacak, Teknoloji ve Tasarım dersinin getirdiği yeni ölçme ve değerlendirme yaklaşımları ve uygulama esasları anlatılacaktır. Sınıf içi etkinliklerde kullanılmak üzere programda yer alan “Bilim İnsanlarının Biyografileri”, “Yaratıcı Düşünceyi Uyarıcı Yöntem ve Teknikler” ile “Tasarım ve Buluş Hikâyeleri”nin etkinliklerle olan ilişkisi açıklanacaktır.

Gülen Gözler
Dilan Bayındır, Boğaziçi Üniversitesi
Güntülü Tercanlı, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Hizmetler Kulübü

Gülen Gözler Projesi, Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Hizmet Kulübü (BUSOS) ve Okul Öncesi Öğretmenliği Bölümü öğrencileri tarafından geliştirilen, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin katılımıyla uygulanan, Çocuk Esirgeme Kurumu’nda koruma altında bulunan beş ve altı yaş çocuklarına yönelik olarak hazırlanmış, çocukların gelişimlerini desteklemeyi ve onları ilköğretime hazırlamayı hedefleyen bir okul öncesi eğitim uygulamasıdır. Proje, yuvada bulunan 50 çocuğu, Boğaziçi Üniversitesi’nin farklı bölümlerinden 46 öğrenciyi kapsamaktadır. Proje bağlamında, Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK), Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyeleri, Anne ve Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), Boğaziçi Üniversitesi Erken Çocukluk Eğitimi Merkezi gibi kişi, kurum ve kuruluşlarla işbirliği sağlanmıştır.

Erken Çocukluk Döneminde Barış Değerini Kazandırmaya Yönelik Bir Uygulama Örneği: Kimlikli Bebekler (Persona Dolls)
Ebru Aktan Kerem, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi
Işık Kamaraç, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi

Pek çok insana “Barış nedir?” diye sorduğumuzda genellikle “savaş” kelimesini zihninden geçirir. Oysa barış, yalnızca savaşın karşıtı değildir. Barışın erken çocukluk döneminde somutlaştırılması, elle tutulur, değerli, öğrenmeye değer ve uğruna çabalanması gereken bir şey olarak öğrencilere sunulması gerekmektedir. Bu uygulama örneğinde, “farklı” cinsiyetlere, kimliklere, yaşantılara, kültürlere, görüşlere ve bakış açılarına sahip insanların birbirleriyle empati ve saygıya dayalı ilişkiler kurmalarına eğlenceli ve yenilikçi bir bakış açısı kazandırılması amacıyla “Kimlikli Bebekler” (Persona Dolls) kullanılmıştır. Uygulama örneği olarak, çocukların erken çocukluk döneminde barış kavramını yaşayarak öğrenmelerine fırsat sağlayacak yaşantıya ilişkin “Ayşe Bebeğin Hikâyesi” kullanılmıştır.

Avrupa Kültür Şehri İnegöl
Erdoğan Kızmaz, Vehbi Koç İlköğretim Okulu

74 hanede oturan 320 kişiyle çalışılan uygulama, öğretmenler, İnegöl Kaymakamlığı, Belediyemiz, Milli Eğitim Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Odası, TEDAŞ, Telekom, İngaz, Sağlık Müdürlüğü, DemirDöküm, Emniyet Müdürlüğü, Keresteciler Odası işbirliğiyle gerçekleştirildi.

Uygulamamızla sistemimizin önemli sorunu olan eğitim sorununun giderilmesi amaçlandı. Okul-aile-veli üçgenindeki hep zayıf kalan aile ayağının güçlendirilmesi, öğrencilerin daha başarılı, yetenekli ve özgüvenli olmaları hedeflendi.

Proje çerçevesinde düzenlenen kurslardan mezun olanların daha kolay iş buldukları kendilerinin beyanı ile tespit edildi. Erken teşhis ile üç kadın meme kanserinden kurtuldu. Yerleşimlerin yüzde 70’i doğalgaza geçti, böylece hava kirliliği ortadan büyük oranda kalktı.

Üretken Süreçler, Etkili Sonuçlar: Portfolyo Sistemine Geçiş
Erim Koçyiğit, Terakki Vakfı Özel Şişli Terakki İlköğretim Okulu (Levent Şubesi)

Günümüzde öğrencilerin bireysel farklılıklarının dikkate alındığı, yaşam becerilerinin geliştirildiği, süreç değerlendirmenin kullanıldığı öğrenme ortamları önem kazanmaktadır. 2004-2005 öğretim yılında MEB'in yeni öğretim programlarının pilot uygulamalarına başlaması da, yeni programın gereklerinin farkında ve bunları gerçekleştirebilen öğretmenlerin yetiştirilmesini gerekli kılmıştır. Bu nedenle, 2004 - 2005 öğretim yılı öncesi seminer döneminde, Performans Görevi ve Süreç Değerlendirme semineri gerçekleştirilmiştir. Sonra öğretmenleri sürece katmak, üretkenliklerini desteklemek ve geliştirmek için Ölçme Değerlendirme Birimi'nin yönetiminde atölye çalışmalarına başlanmıştır. Çalışmalar; alternatif ölçme araçları, portfolyo, rubrik gibi çeşitli konularda teorik bilgilendirmeleri ve uygulamaları da kapsamaktadır.

Tarih Derslerinde Kullanılan Konu Pekiştirme Materyalleri ve Yazılı Örnekleri
Elvan Tongal, Enka Okulları

İlköğretim 8. sınıflarda TC. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde karikatür, resimli roman, şiir, Türk ve dünya edebiyatından örneklerin sınıf içi konu pekiştirme ve yazılı sorusu olarak kullanılması.

WINPEACE Barış Eğitimi Kitabı: Barış Bireyde Başlar
Jennifer Sertel, Özel Amerikan Robert Lisesi

WINPEACE öğretmen el kitabının kısa bir sunumu yapılacaktır. Bu kitap, öğretmenlerin sınıfta uygulayacağı etkinlikleri içerir, özellikle Türkiye'de kullanılmak üzere hazırlanmış olup İstanbul'da Robert Lisesinde ve MEF Okullarında pilot program olarak uygulanmıştır. Sunuşta şu sorular da ele alınacaktır: Barış eğitimi nedir? Neden gereklidir? WINPEACE Barış Kitabında neler vardır? Pilot program nasıl uygulanmıştır? Öğrenciler ve öğretmenler bu programı nasıl karşılamıştır? Programı uygulamak için ne tür bir eğitim gereklidir?

Öğrencilere Nasıl Günlük Tutturabiliriz?
Kenan Eroğlu, Vehbi Koç İlköğretim Okulu

"Bir varmış, bir yokmuuş... Şehrin birinde, bir grup öğrenci 90 yıl önce, cephe gerisinde (yaşanmış olması muhtemel) bir olayı canlandırmaya karar vermiş. Canlandırmada bulunan "vali" karakteri, tüm yaşananları gece olunca, sıkıntı içinde günlüğüne yazmış. Günler günleri kovalamış ve canlandırmayı yapan grubun dışında kalan öğrenciler, bir araştırma için kütüphaneye gittiklerinde, çok uzun zaman önce yazıldığına inandıkları, önünde Türkçe açıklaması olan Osmanlıca kaleme alınmış bir günlüğe rastlamışlaaar..." diye özetlenebilecek çalışmayla, aynı sınıfta bulunan ve proje sonuna kadar birbirlerinin çalışmalarından haberi olmayan öğrencilerin, "günlüğün" neden ve nasıl tutulması gerektiğini, yaparak yaşayarak, kendi günlük yazma çalışmalarını değerlendirerek anlamaları sağlandı. Yapılan tüm çalışmalar, film formatında hazırlanan "Bir Günlüğün Yolculuğu" isimli CD'de de bir araya getirildi.

Yaşasın Ben De Bir Kitap Yazdım!
Muharrem Arslan, Vehbi Koç İlköğretim Okulu

Bu proje öğrencilerin okuma ve yazma yeteneklerini geliştirmek, yaratıcı yönlerini ortaya çıkarmak için yapıldı. Projeden her öğrencinin hayatının ilk kitabını yazmaları sağlandı. Yazılan kitaplar genelde öğrencilerin kendi hayatlarından kesitler, anıları, büyüdüklerinde ne olmak istedikleri, bir kısmı da öykü ve masla tadında idi. Yaklaşık sekiz haftalık bir çalışma ile ürünlerimiz ortaya çıktı. Artık her öğrencimizin bir kitabı vardı. Projemizin en önemli amaçlarından biri de okuma ve yazma kültürümüze zemin hazırlamaktı.

İlköğretim Okullarında Teknoloji ve Tasarım Dersi
Musa Özen, TTKB, Eğitim - Öğretim ve Program Dairesi

TTKB Eğitim-Öğretim ve Program Dairesi tarafından İlköğretim Okulu 6 - 8. sınıflar için geliştirilen ve 2006 - 2007 öğretim yılında okutulacak olan Teknoloji ve Tasarım Dersi Öğretim Programı'nın tanıtımı yapılacaktır. Teknoloji ve Tasarım Dersinin ilköğretim okullarındaki gerekliliği ve programın geliştirilme süreçleri anlatılacak ve Teknoloji ve Tasarım kavramları, programın genel amaçları,

vizyonu, yapısı, özellikleri ile öğretmen ve veli beklentilerinin neler olduğu ile ilgili sorular cevaplandırılacaktır.

Çalışmanın temel amacı, resim dersini sanat tarihi, arkeoloji, antropoloji, sosyoloji gibi bilimlerle ilişkilendirip çağa uygun hale getirmektir.

Fen Bilgisi Dersini Yaşanılır Hale Getir
Nazan Tüloğlu, Özel Altınnesil İlköğretim Okulları

Bu çalışmada Fen Bilgisi derslerindeki teorik bilgileri, uygun öğrenme ortamları oluşturan kalıcı ve etkin kılan ders materyalleri ve uygulamaları geliştirmeyi amaçlayan örnekler sunulacaktır. Öncelikle çocukların merkezi duygularını uyandıracak beyin fırtınası yapıp konulara giriş yapılır. Etkinlik kağıtları demonstrasyonla, oyunlar, kavram haritalarıyla, gündelik yaşamdaki uygulamalarıyla öğrencilerin konuları pekiştirmesi sağlanır.

Müze Ortamında Yaşantılara Dayalı Öğrenmenin Öğrenci Tutum ve Davranışlarına Etkisi
Nurhan Öktem, Ankara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi Drama Koordinatörlüğü

Bu araştırmanın amacı, sınıf dışı eğitim ortamlarından biri olan müze ortamında, Hitit Uygarlığı'nı inceleyerek, yaşantılara dayalı öğrenmenin öğrenciye hangi tutum ve davranışları kazandırdığını belirlemektir. Araştırma 4. ve 5. sınıflardan toplam 115 öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmada uygulama sırasında asıl olarak drama yöntemine yer verilmiştir. Araştırmada, ön test-son test, öz değerlendirme formu vb... formlar ve çalışma kâğıtları kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgular, öğrencilerin hem zihinsel, hem de ilgi, istek, tutum, merak vb. özellikler açısından duyuşsal olarak zenginleştiklerini göstermiştir. Araştırmanın, sosyal bilimler alanındaki okul uygulamalarına örnek olabileceği düşünülmüştür.

Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli (Öğretmen Eğitimi Çalışmaları)
Songül Demirezen, Ümit Terzi, Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı (EARGED)

Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli, öğrencilerin akademik becerilerini yaşam becerilerine dönüştürmelerine rehberlik edecek yapılanmayı öngörmektedir. Model, öğrencilerin bireysel yeteneklerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirerek yeni bilgiler edinmesi sağlanır. Anlamlı öğrenme ve edinilen bilgilerin transferi ve yaşantıda kullanılması için uygun yöntem ve teknikler kullanılır. Ölçme değerlendirme süreci öğrencinin kendi deneyimlerini sürece yansıtmasına olanak sağlayacak biçimde tasarlanır.

Öğretmen eğitimine ilişkin sunulan örnek, öğrencilerin konu ile ilgili ön bilgilerini harekete geçirecek sorularla başlayan, günlük yaşantıdan örnekler vermelerini gerektirecek uygulamalarla devam eden, ilerleyen bölümlerde de öğrencilerin karar vermeleri ve yaşantıları ile ilgili çıkarımda bulunmalarını gerektirecek uygulamaları içermektedir. Değerlendirme, süreç içine yayılmıştır ve öğrencinin karar verme ve problem çözme becerilerini geliştirmeyi hedeflemektedir.

Gezici Anaokulu Projesi: "Deniz Yıldızlarına Hayat Vermek"
Şükran Evirgen, Küçükçekmece Belediye Anaokulu

Gezici Anaokulu Projesi, okulöncesi eğitimin yoksun çevrelerde yaygınlaştırılması, bu bölgelerde okulöncesi eğitim talebi yaratılması, maddi olanakları sınırlı ailelerin çocuklarına ücretsiz okulöncesi eğitim verilmesi amacıyla başlatılmıştır.

Türkiye' de ilk defa Küçükçekmece Çok Amaçlı Okulöncesi Eğitim Merkezi / M.E.B. Küçükçekmece Belediye Anaokulu koordinatörlüğünde Küçükçekmece Kayabaşı Köyü'nde pilot olarak uygulanmıştır.

İETT tarafından tahsis edilen iki otobüsün içi hayırseverlerin katkılarıyla Anasınıfı şeklinde düzenlenerek Avrupa Yakası'nda Küçükçekmece Belediye Anaokulu Müdürlüğü, Anadolu Yakası'nda Kadıköy Perihan Aktürk Anaokulu Müdürlüğü koordinatörlüğünde farklı mahallelerde eğitim

sürdürülmektedir. Proje başladığından bu güne Avrupa ve Anadolu yakasında 598 çocuğa ücretsiz okulöncesi eğitim, ailelerine ise anne-baba eğitimi verilmiştir.

Bir Tema: Farklılığımız Zenginliğimizdir
Şükran Kurnaz, Darüşşafaka İlköğretim Okulu

Barış eğitimine duyulan ihtiyaçtan doğan ve öğrencilerin öfkeyle tepki vermeden önce düşünen, içlerindeki şiddeti kontrol edebilen, kendilerini başkalarının yerine koyabilen ve sorunlarına yapıcı çözümler bulabilen bireyler olarak yetişmelerini amaçlayan bu çalışma, barış eğitimi kapsamında 2003-2004 öğretim yılında 4. sınıf öğrencileri (85 kişi) ile "Uluslararası Irk Ayrımı ile Mücadele Günü - 21 Mart" haftasında Türkçe dersinde uygulanmıştır. Irkçılıkla ilgili bir anketle başlayan çalışma, "Missisipi Yanıyor" filminin izletilmesi ve tartışılması, Nazım Hikmet'in "Orası" şiirinin ilk iki bölümünü okutulup tartışılması ile devam edip, başlangıçtaki anketin tekrarlanması ile tamamlanmakta. Bu çalışmanın devamı niteliğindeki yeni bir çalışma ise matematik öğretmeni Meltem Ceylan ile planlanmış ve Gandhi, Nazım Hikmet, Albert Schweitzer, Martin Luther King gibi öğrencilere model olabilecek insani değerlere vurgu yapan yaşamlar esas alınarak etkinlikler yapılmıştır.

Picasso'yu Anlamak
Şükriye Hocaoğlu, Bursa Kültür Koleji

Eğitim hedeflerimizi projelendirmenin nedeni, soyut görünen kavramları hissederek canlandırmak. Projeyi gerçekleştirmek için, yaşadığı dönemin öncesi ve sonrasını görebilen, hisleri ile yaşamın içindeki olayları ifade eden bir örneğe ihtiyacımız vardı. Sanatın günümüze kadar geçirdiği gelişim süreci içinde farklı yeri ve yaşamıyla aradığımız örnek, Picasso oldu.

Resim derslerindeki uygulama örnekleri dışında; Müzik, Türkçe, Yabancı Dil (Almanca-İngilizce), Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Matematik, Bilgisayar, Rehberlik derslerinde de yapılan çalışmalarla proje ürünleri tamamlandı. Projede performans başarıları gösterenlerden 29 kişilik öğrenci grubu ile Sabancı Müzesi'nde bulunan Picasso Sergisi görülerek karşılaştırma olanağı bulundu.

Son aşama olarak öğrenciler, 40 çalışmadan oluşan özel bir sergi ile önce okulda, daha sonra Tayyare Kültür Merkezi'nde açılan sergi ile Bursalı sanatseverlerle buluştu.

Oyun ve Matematik
Türkey Tol - Gözcübaba Lisesi

Öğrencilerin matematik dersine ilgisizliğinin, önyargılarının ve korkularının en basit konuları anlamalarına engel olmasında yola çıkarak ve "Çocuk, oyunla hayatı öğrenir" fikrinden hareketle, matematik derslerinde kavramların oyun aracılığı ile aktarıldığı bu çalışmada, özgüven kazanmaları, topluluk önünde konuşmaları ve kendilerini ifade etmeleri için Tabu, 7. sınıflarda koordinat eksenini anlatabilmek için "Amiral Battı" ve uzay savaş oyunu öğrencilere öğretilmiş ve oynatılmış, kesişim, birleşim fark kavramları için renkli kartonlarla çalışma yaptırılmıştır. Okulda matematik odası oluşturulması, "Amiral Battı" turnuvası, satranç standı gibi etkinlik ve uygulamalarla sınıf içi uygulamalar desteklenmiş, tüm bu çalışmaların hem öğrenciler hem de okuldaki diğer öğretmenler üzerinde olumlu etkisi gözlenmiştir.